

Проект ЄС

- **«Вдосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні»**

•

- **Enhance Innovation Strategies, Policies and Regulation in Ukraine**

- *[EuropeAid/127694/C/SER/UA](#)*

Консорциум проекту

- **Консорциум учасників проекту**
- • ***Louis Berger SAS, France* – керівник консорціуму;**
- • ***Intrasoft International SA, Luxembourg***
- • ***Logotech SA, Greece***
- • ***Advansis Oy, Finland***
- • ***ANCE, Greece***

NASU –Haus, dobrov, ciptt

Партнер проекту/Бенефіціар - Міністерство економіки України,
Департамент інвестиційної та інноваційної діяльності.

Строк реалізації проекту – 27 місяців (з серпня 2009 року до
кінця жовтня 2011 року).

•

Мета проекту

- підтримка розробки інноваційної політики на державному та регіональному рівні в цілях посилення політики України у сфері науки та інновацій відповідно до кращої практики Європейського Союзу.

Проект сприяв:

- Формулюванню української інноваційної та дослідницької політики на державному та регіональному рівні;
- Покращенню законодавчого забезпечення сектору науки та інновацій в Україні;
- Організації тренінгів для фахівців, що працюють у сфері інноваційної політики, а також обміну між українськими та європейськими експертами.

Операційною базою проекту є Київ. Інші пункти у пілотних регіонах/областях, що відповідатимуть ефективному впровадженню проекту і/чи там, де можна буде проводити навчання, надане проектом.

Мета – ідея проекту

- Проект передбачає низку синергетичних заходів, що мають сприяти покращенню інноваційної політики на державному та регіональному рівнях з метою привести українську політику у секторі досліджень та інновацій у відповідність з кращим європейським досвідом.
- Передбачається покращення нормативного та законодавчого середовища у секторі досліджень та інновацій в Україні, навчальні тренінги для тих, хто залучений у секторі досліджень та інновацій, а також програми наукового обміну між іноземними та українськими експертами.
- Проект тісно пов'язаний з трьома іншими проектами, що фінансує Європейський Союз, які розпочалися в той же час:
- Розвиток фінансових схем та інфраструктури для підтримки інноваційної діяльності в Україні;
- Підтримка підприємств, заснованих на результатах досліджень, та інноваційних підприємств та трансферу технологій у бізнес України та
- Офіс спільної підтримки для посилення інтеграції України у дослідницький простір Європейського Союзу.

Суттєвими перевагами проекту, окрім сприяння передачі та ефективному застосуванню в Україні передового європейського досвіду, є й те, що він відкриває чудові можливості для встановлення і розвитку прямих контактів, співробітництва та партнерських відносин між європейськими та українськими колегами, демонструє кращі центри передового досвіду та методології, які працюватимуть в інтересах України навіть після завершення проекту.

В рамках проекту були виконані ретельні аналітичні дослідження в галузі досліджень та інновацій, щоб надати українським фахівцям, що займаються розробкою та реалізацією заходів інноваційної політики, результатами ретельного аналізу тих аспектів інноваційної політики, що найімовірніше впливають на міжнародну конкурентоздатність економіки України. Тематику досліджень було визначено в ході низки інтерв'ю та консультацій з зацікавленими сторонами, а також в результаті щоденної роботи проекту. З довгого переліку тем для більш детального дослідження були відібрані наступні тринадцять найважливіших тем в галузі досліджень і розробок, технологічної та інноваційної політики:

-
-
- Встановлення пріоритетів інноваційного і технологічного розвитку
-
- Інноваційні мережі та інфраструктура підтримки бізнесу
-
- Координація, ролі та відповідальність в рамках Національної інноваційної системи (НІС)
-
- Державні програми в галузі досліджень та інновацій
-
- Державна та регіональна політика з досліджень та розробок для малих та середніх підприємств
-
- Індикатори інноваційного розвитку
-
- Регіональні інноваційні програми
-
- Фактори децентралізації
-
- Особливості інноваційного розвитку сталеливарних і вугледобувних
-
- Інноваційні моделі сталого зростання
-
- Фінансування інновацій
-
- Сприяння науково-дослідній роботі та інноваціям: податкове стимулювання та послуги підтримки
-
- Інноваційна культура

ЦІЛЬОВІ ГРУПИ

- Реципієнтами проекту є державні органи, установи та організації України, що ведуть питання розробки та реалізації інноваційної політики, її законодавчого забезпечення.
- Українська економіка та бізнес сектор мають отримати значні переваги від покращення законодавчого середовища у галузі досліджень та інновацій. Посилений захист прав інтелектуальної власності також має створити міцну платформу для подальшого розвитку. Науковці та дослідники також повинні отримати переваги від посиленого захисту їх прав.
- Ці заходи можуть зробити Україну значно привабливішою для міжнародної оцінки та інвестицій.
- Інші цільові групи проекту – це судді, що розглядають справи з захисту прав інтелектуальної власності, юристи, які надають послуги у сфері інтелектуальної власності тощо.

1. Структура проекту

Компонент 1: Розробка державної інноваційної політики у відповідності з провідним європейським досвідом

• Основні заходи :

- 1.1. Аналіз державної інноваційної політики у сфері досліджень та інновацій як основа для подальшої діяльності
- 1.2. Визначення компетенції інституцій, що мають справу з дослідженнями та інноваціями на державному рівні
- 1.3. Розробка координаційних механізмів для підготовки і моніторингу державних програм в інноваційній сфері
- 1.4. Комунікативна платформа для обміну інформацією щодо провідного європейського досвіду у сфері досліджень та інновацій
- 1.5. Підтримка розробки спеціальної політики для підприємств малого та середнього бізнесу на державному рівні
- 1.6. Організація семінарів та тренінгів для держслужбовців, відповідальних за розробку та впровадження державної інноваційної політики
- 1.7. Запровадження оцінки рейтингу інноваційної ефективності та інноваційних напрямків розвитку для України.
- Компонент передбачає впровадження міжнародних індикаторів реалізації інноваційної політики та системи оцінки економіки відповідно до Європейського інноваційного табло науково-технічного розвитку.

2. Структура проекту

- **Компонент 2:**

- **Розробка регіональної інноваційної політики відповідно до провідного європейського досвіду**

- **Основні заходи:**

- 2.1. Огляд регіональних інноваційних програм
- 2.2. Підтримка децентралізації інноваційної політики в Україні
- 2.3. Підтримка розробки спеціальної політики для підприємств малого та середнього бізнесу на державному рівні
-

3. Структура проекту

•Компонент 3:

- ***Підтримка подальшого розвитку законодавства у секторі досліджень та інновацій***
-
- Основні заходи для виконання у рамках компоненту 3 - це:
  - 3.1. Порівняльний аналіз законодавчої бази у сфері досліджень та інновацій
  - 3.2. Аналітичний центр для законодавства у сфері інновацій
  - 3.3. Гармонізація українського законодавства у галузі інтелектуальної власності
  - 3.4. Розвиток міжнародного патентування в Україні
  - 3.5. Налагодження контактів з усіма партнерами, які залучені до розробки законів та інших нормативних актів
-

4. Структура проекту

•Компонент 4:

•Підтримка Державних департаменті, що займаються питаннями інновацій та інтелектуальної власності, а також інших організацій

•Основні заходи для виконання у рамках компоненту 4 - це:

•4.1. Організація семінарів та робочих зустрічей для експертів у сфері інтелектуальної власності, фахівців Державного департаменту інтелектуальної власності

•4.2. Щорічні конференції для фахівців у сфері інтелектуальної власності

•4.3. Покращення навичок і кваліфікацій кадрів на державному рівні у галузі досліджень та інновацій. Щорічні конференції для фахівців у сфері досліджень та інновацій

Заходи проекту:

•перелік

десятиденний тренінг «Заходи спрямовані на успішну інноваційну політику, яка прокладатиме в Україні

шлях до заснованої на знаннях економіки».

- В межах проекту було успішно проведено Тренінг було проведено для українських фахівців, які беруть активну участь у розробці та здійсненні заходів з інноваційної політики. Метою тренінгу було підготувати українських спеціалістів у відповідних установах, активно задіяних у питаннях інноваційної політики, особливо корисних для розробки та реалізації ефективних заходів з інноваційної політики. У першу чергу, це були представники Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації, Державного комітету статистики, Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, провідних університетів та дослідницьких інститутів, регіональних органів влади: Київської міської державної адміністрації, Донецької та Полтавської обласних державних адміністрацій.
- П'ятиденний тренінг, який відбувся 13-15 квітня і 18-19 квітня доповнив перші 5 днів навчального заходу, що відбувся 2-3 грудня і 13-15 грудня 2010 року.
- Програма тренінгу включала 41 модуль по 1,5 години кожен. Увага акцентувалася на найбільш актуальних питаннях і проблемах сучасної української науки, досліджень та інновацій: ключові особливості інноваційної політики - порівняння ЄС і України; макроекономічні принципи розвитку інноваційної політики в Україні, визначення пріоритетів інноваційного та технологічного розвитку, від тенденцій до конкретних політичних заходів (кроків) - методологія розробки плану дій і формулювання програмних рекомендацій; інтелектуальна власність в інноваційній економіці України; питання законодавства і державного регулювання.
- Чотири модулі були присвячені взаємодії науки та досліджень; інновацій та економіки: трансферу технологій та комерціалізації розробок при українських технічних університетах та дослідницьких інститутах, стимулюванню інновацій шляхом зближення інновацій та інфраструктури підтримки бізнесу та багато інших.

Міжнародний навчальний семінар: "Особливості та практика патентування українських винаходів у державах-членах ЄС, інших іноземних країнах, а також у рамках міжнародних угод" 23-24 березня 2011

- Метою заходу було вдосконалення навичок і кваліфікації патентних спеціалістів науково-дослідних інститутів, університетів, МСП. Семінар пройшов у Великому конференц залі Президії Національної академії наук України, вул. Володимирська, 55.
- В ході дводенного заходу учасники з України та їхні колеги з ЄС обговорили низку актуальних питань, серед котрих:
  - - Механізми підтримки закордонного патентування в ЄС та інших країнах
  - - Державна та приватна підтримка закордонного патентування в державах-членах ЄС та інших країнах,
  - - Патентування в державах-членах ЄС в рамках Договору про патентну кооперацію
  - - Патентування в рамках Європейської патентної конвенції
  - - Практичні особливості патентування у сфері біотехнологій/фармацевтики (ЕРС/РСТ/США)
  - - Практичні особливості патентування програмного забезпечення (ЕРС/РСТ/США)
  - - Досвід патентування українських винаходів у державах-членах ЄС в рамках міжнародних конвенцій,
- пряме патентування. Найактуальніші питання, що обговорювались на семінарі, стосувалися стратегій закордонного патентування (пряме патентування, Договір про патентну кооперацію, Європейська патентна конвенція, патентування в США), а також вартості патентування. Нагальним питанням для України, зважаючи на невелику кількість поданих у державах-членах ЄС заявок, є розробка державної програми підтримки закордонного патентування з урахуванням кращого досвіду з підтримки патентування

2-3 червня - міжнародний симпозіум «Інноваційна політика та законодавство в Європейському Союзі та Україні: формування, досвід, напрямки наближення».

▫ Симпозіум був організований у співпраці з Міністерством економічного розвитку та торгівлі України, Державним агентством з питань науки, інновацій та інформатизації України, Національною академією наук України

▫

- Метою симпозіуму було узагальнення досвіду формулювання та реалізації науково-технологічної та інноваційної політики та законодавчого регулювання інноваційної діяльності в Європейському Союзі, державах-членах ЄС, Україні, а також обговорення шляхів використання європейського досвіду в контексті інтеграції України в загальноєвропейський науковий простір. Симпозіум зібрав близько 180 учасників з 9 країн світу (Бельгія, Білорусь, Болгарія, Греція, Італія, Молдова, Російська Федерація, ФРН, Україна) - фахівців органів державної влади, наукових організацій, вищих навчальних закладів, підприємств та організацій України, міжнародних організацій.
- **Головні питання порядку денного:**
- 1. Роль держави в забезпеченні умов інноваційного розвитку економіки. Удосконалення державного управління у сфері інновацій;
- 2. Механізми активізації інноваційної діяльності на підприємствах: податкове стимулювання, кредитна підтримка, засоби державної та приватної фінансової підтримки інноваційної діяльності;

- 3. Розвиток інноваційної інфраструктури, трансферу технологій;
-
- 4. Розвиток інноваційної культури;
-
- 5. Розширення участі вчених і фахівців країн з перехідною економікою в Рамкових програмах ЄС.
- 6. Формування міжнародних і національних фондів підтримки науки, венчурних фондів для фінансування інноваційних проектів і програм.
- сприяння і підтримки), налагодження тісного, орієнтованого на ринок, зв'язку і співпраці між державним, науково-дослідним та виробничим секторами, і, звісно, налагодження мережування і співпраці на регіональному, національному та транс-національному рівнях. Проект ЄС «Іннополісі» є одним з ключових діючих інструментів сприяння такому міжнародному розвитку.
- презентував ключовий аналітичний документ проекту «Іннополісі» під назвою **«Ключові особливості інноваційної політики як основи для розробки заходів з посилення інновацій, що сприятимуть наближенню України до конкурентної економіки знань: порівняння ЄС та України»**. Документ пропонує українським фахівцям в інноваційній сфері, аналіз ключових питань інноваційної політики, що впливають на економічний розвиток та конкурентоспроможність України: інноваційні моделі стійкого зростання, фінансування інновацій, сприяння НДР та інновації: податкові пільги і послуги підтримки, визначення пріоритетів для інновацій і технологічного розвитку, інноваційні мережі та інфраструктури підтримки підприємництва;

15-16 червня 2011 р. в Києві міжнародну конференцію «Охорона прав інтелектуальної власності в Україні та Європейському Союзі: політика, законодавство, практика».

- Метою конференції було обговорення досвіду охорони прав інтелектуальної власності в Україні та ЄС, розгляд практики захисту прав інтелектуальної власності, правових та економічних питань комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності. Конференція була організована у співпраці з Центром інтелектуальної власності та передачі технологій Національної академії наук України.
- українських винаходів за кордоном, що виглядало особливо актуально у контексті створення Єдиного економічного простору між Україною та ЄС. Досить корисним для учасників був досвід держав-членів ЄС стосовно судових рішень у сфері інтелектуальної власності.
- Суспільно-економічний розвиток держави останніми десятиріччями нерозривно пов'язаний зі зростанням «інтелектуальної складової» - результатами наукових досліджень, новими організаційними та маркетинговими рішеннями суб'єктів господарювання, новими підходами та засобами до вирішення різноманітних проблем у країні та суспільстві.
- Належний правовий захист цієї інтелектуальної складової є надзвичайно важливим стратегічним питанням для будь-якої країни. Національне законодавство України поки що не виокремлює та не визначає складних ОІВ, не містить правових норм, які регулюють відносини між суб'єктами прав інтелектуальної власності та розробниками складних результатів інтелектуальної діяльності, а тому проблеми розподілу прав інтелектуальної власності при їх створенні залишаються відкритими, що різко підвищує значення договірних форм їх врегулювання.
- Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій у XXI столітті набув безпрецедентних масштабів і значення для розвитку будь-якої країни і глобального суспільства в цілому. На сьогодні в Україні назріла потреба розвитку онлайн-ліцензування на використання об'єктів авторського і суміжних прав в інтернеті та ринку цифрового розповсюдження ОПІВ та пошуку ефективних варіантів онлайн-ліцензування. В ЄС, наприклад, це є джерелом надходження понад 5% ВВП у відповідних секторах економіки.
- Тепер в ЄС існує понад 450 організацій колективного управління та системи колективного ліцензування прав на об'єкти інтелектуальної власності, хоча в епоху розповсюдження музики, кінофільмів та текстів електронними засобами через завантаження чи потокового перегляду в Інтернеті захист авторських та суміжних прав в Інтернеті вимагає нових рішень.

- У конференції взяли участь по-над 120 представників органів державної влади України, суд-дів, фахівців наукових установ, вищих учбових закладів, інших організацій, практикуючих юри-стів та патентознавців з України та Європейського Союзу.
- Робочі секції конференції:
  - Секція 1. Актуальні питання охоро-рони авторського права і суміж-них прав;
  - Секція 2. Досвід та проблеми охорони об'єктів промислової власності та інших об'єктів пра-ва інтелектуальної власності;
  - Секція 3. Захист прав інтелекту-альної власності;
  - Секція 4. Правові та економічні аспекти комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності (ОПІВ). Засоби формування рин-ку ОПІВ в Україні .
- Серед актуальних питань охорони ОПІВ в Україні та Європей-ському Союзі значна увага була приділена питанням наблизен-ня та адаптації зако-нодавства України у сфері інтелектуальної власності до законо-давства Європейсько-го Союзу, сучасний стан та перс-пективи захисту прав інтелек-туальної власності на митному кордоні Укра-їни, досвід підтримки зарубіжного патенту-вання в Європі та про-блеми патентування
-
- Учасники відзначали необхідність чіт-кого законодавчого закріплення поло-ження щодо юридичної сили Інтернет-ліцензій стосовно об'єктів авторського і суміжних прав в Україні та гармонізації цього питання з практикою ЄС.
- Надзвичайно актуальними для України, з точки зору учасників конференції, були питання судової практики щодо захисту прав на об'єкти інтелектуаль-ної власності, запобіжні заходи забезпе-чення позову за законодавством ЄС та
- України, особливості застосування санкцій цивільно-правової відповідальності за пору-шення авторських та суміжних прав, розме-жування юрисдикції адміністративних та господарських судів при захисті прав інтеле-ктуальної власності.
- Жвавий інтерес учасників конференції ви-кликало обговорення правових та економіч-них аспектів комерціалізації ОПІВ та форму-вання ринку ОПІВ в Україні, зважаючи на велике економічне значення та недоскона-лість вирішення цих питань в Україні. Регу-лювання управління інтелектуальною влас-ністю у процесі комерціалізації наукових розробок в ЄС здійснюється Суспільною уго-дою щодо державної підтримки наукових досліджень та інновацій (2006), яка передба-чає пільгові умови для новостворених малих інноваційних компаній (старт-ап), МСП, клас-терів, наукової співпраці, інноваційних пос-луг та ін. Дискусія торкнулася актуальних питань податкового стимулювання іннова-ційних процесів в Україні, офшорного аутсорсингу, практики та перспектив ко-мерціалізації ІВ в неприбуткових бюджетних наукових установах, розподілу майнових прав на ОІВ та багатьох інших актуальних питань. Конференція ухвалила рекоменда-ції щодо посилення законодавства в Україні стосовно захисту ОПІВ та його гармонізації з ЄС.

- 30 травня 2011 р. в Києві міжнародний семінар «Практичні питання трансферу технологій: досвід органі-зацій держав-членів ЄС та України».

-
-
-
-
-
-
-
-
- Семінар надав фахівцям з наукових організацій, ви-щих навчальних закладів, органів державної влади України платформу для професійного спілкування та підвищення кваліфікації з практичних аспектів організації трансферу техно-логій з врахуванням практики організації держав-членів ЄС та України.
- В ході семінару були розглянуті та обговорені питання, що стосува-лися форм передачі технологій в процесі комерціалізації результа-тів НДДКР, основних етапів пере-дачі технологій, маркетингу тех-нологій, укладання договорів про
- передачу технологій, оцінки майнових прав на тех-нології та їх складові та визначення роялті. Досвід ЄС з цих питань був презентований експертами з ЄС Ангелом Мілевим (Болгарія), Янісом Зервасом (Греція) та Гудрун Румпф (Німеччина).
- Учасники семінару обговорили складнощі, що пере-шкоджають ефективній передачі технологій як в Україні так і за кордон:
-
- Згідно з домінуючою думкою учасників, сучасне податкове законодавство в Україні є надмірно ускладненим, не прогнозованим і в цілому каральним і тому не сприяє нарощуванню виробництва.
-
- - Пошук покупців на технології за кордоном є ще складнішим. Як свід-чить досвід, численні посередницькі українські організації, міжнародні фонди та організації не можуть слугу-вати створенню ефективного стійко-го механізму трансферу технологій.
- - Одержання світової ринкової інфор-мації завжди було проблематичним
- таким воно залишається є і доте-пер;
-

- - Патентування за кордоном обмежене фінансовими можливостями заявників, що ставить українську сторону відразу у не вигідну позицію на міжнародних переговорах.
- - Нова система обслуговування державних наукових установ, що запроваджена Державною Скарбницею технічно ускладнює процес одержання коштів з-за кордону в рамках міжнародного співробітництва;
- - Українські науково-дослідні організації не мають можливостей про-сувати свої розробки для комерціалізації на світових ринках на зразок EEN or ANVAR;
- - Нарешті, брак коштів робить практично нереальним судовий захист прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном.
- В Україні, як і в інших країнах СНД, прискорення та розвиток успішного трансферу технологій можливий за наступних умов:
  - - Держава створює умови, щоб зацікавити автора в винахідництві та впровадженні розробок та стимулює розвиток механізму венчурного фінансування;
  - - Діє інфраструктура проведення кон'юнктурних досліджень;
  - - Є доступною інформація про науково-технологічні розробки, придатні для комерціалізації
  - - Є доступною свіжа інформація про існуючі патенти
  - - Можливий надійний захист ПІВ
  - - Система оподаткування є цивілізованою та сприятливою (запроваджені податкові стимули)
  - - Іноземні інвестиції спрямовуються в найважливіші пріоритетні сектори економіки
  - Трансфер технологій підтримується фінансово через державні програми і механізми сприяння.
  - За таких умов можливе значне збільшення об'ємів передачі технологій. Головне при цьому – всі зацікавлені сторони повинні домовитися про баланс інтересів та надати пріоритет тій стороні, яка безпосередньо ініціює та здійснює трансфер технологій.
  - Експерти ЄС презентували на семінарі практичні приклади, що ілюструють сучасну практику управління, регулювання та сприяння трансферу технологій в країнах ЄС. На семінарі також обговорювалися різні шляхи здійснення передачі прав на технології, такі як видача ліцензій, створення венчурної компанії, придбання компанії, створення спільного підприємства, створення стратегічного альянсу, продаж прав на об'єкти інтелектуальної власності, надання технічної допомоги, тощо. Кожен з цих шляхів пов'язаний з певними ризиками та може принести різні за масштабом прибутки від комерціалізації інновацій. Законодавство України не сприяє службовим винаходам, а спрямоване супротив них. Договір з винахідником про виплату винагороди роботодавцю повинен підписати лише після створення винаходу і повідомлення про це роботодавця. При цьому автор не знає ні розміру, ні порядку виплати винагороди, що не сприяє зацікавленості у винахідництві і підживлює чорний ринок винаходів. В ЄС та США права на об'єкти інтелектуальної власності, що створюються в рамках державних контрактів закріплюються в основному за винахідниками, які повинні подати план впровадження своїх винаходів, а організації повинні контролювати хід їх виконання. Закріплення в США в 1980 р. прав на ОІВ за університетами та малими підприємствами призвело до збільшення кількості винаходів та успішних впроваджень більш, ніж вдвічі.

20 квітня 2011 р. у м. Києві проектом спільно з Вищим господарським судом України було проведено Міжнародний семінар «Питання розгляду справ у спорах, пов'язаних із захистом прав на об'єкти права інтелектуальної власності». Семінар проводився в рамках Міжнародної конференції «Захист права власності, правове регулювання та судова практика».

- Метою семінару було розглянути актуальні питання захисту прав на об'єкти права інтелектуальної власності в Україні та державах-членах ЄС. У семінарі взяли участь судді місцевих, апеляційних господарських судів та Вищого господарського суду України.
- На семінарі виступили заступник голови Вищого Господарського суду України В.С. Москаленко. Європейськими експертами було представлено дві доповіді – підходи до визначення збитків при порушенні прав інтелектуальної власності в цілях судового розгляду» (І. Інглезакіс, Греція) та – нові рішення Суду справедливості ЄС у сфері захисту прав інтелектуальної власності (Г. Румпф, ФРН).
- Суттєвий інтерес до першого питання було пов'язаний з висвітленням різних підходів, що застосовують суди держав-членів ЄС та США щодо визначення збитків: визначення прямих втрачених прибутків від реалізації продукції, додаткових збитків, прибутків фірми - порушника, справедливих роялті. Крім того судова практика свідчить про врахування інших видів збитків - внаслідок зниження цін в результаті незаконної конкуренції. Також враховується зниження доходів від збуту аксесуарів, запасних частин або пов'язаних з ними послуг, які продаються як наслідок або спільно з запатентованим продуктом. Можливим є відшкодування за «псування ринку», збитків, завданих через необхідність повторного входження на ринок збуту тощо. Результати обговорення свідчать про доцільність розробки та прийняття в Україні рекомендацій щодо визначення збитків при порушенні прав інтелектуальної власності. Цікавим був виступ професора КНУ ім. Тараса Шевченка, д.ю.н. О.В. Кохановської, що стосувався актуальних питань охорони об'єктів права інтелектуальної власності та об'єктів інформаційних прав, а також заступника директора з експертної роботи Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України О.Ф. Дорошенко.
- У зв'язку з багатьма суперечками щодо зіткнення охоронних документів на торговельні марки та промислові зразки цікавим увагу присутніх привернув виступ начальника Відділу прав на позначення ДП «Український інститут промислової власності» О.Д. Левичевій.
- Друга частина семінару була присвячена практиці роботи Вищого господарського суду з узагальненнями судової практики виступили судді Вищого господарського суду Б.Ю. Львов -

**МІЖНАРОДНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ СЕМІНАР
«ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ: ДОСВІД
ОРГАНІЗАЦІЙ ДЕРЖАВ ЧЛЕНІВ ЄС ТА УКРАЇНИ»
30 травня 2011 р., Великий конференц-зал НАН України за
адресою: м. Київ, вул. Володимирська, 55.**

- Метою семінару є надання фахівцям наукових організацій, вищих навчальних закладів, органів державної влади України практичного досвіду організації трансферу технологій з врахуванням практики організацій держав-членів ЄС та України. В ході семінару розглянуті наступні питання:
  - форми передачі технологій,
  - основні етапи передачі технологій
  - маркетинг технологій,
  - укладання договорів про передачу технологій,
  - оцінка майнових прав на технології та їх складові та визначення роялті.

Аналітичні роботи Проекту
**“КЛЮЧОВІ ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ОСНОВИ ДЛЯ
РОЗРОБКИ ЗАХОДІВ З ПОСИЛЕННЯ ІННОВАЦІЙ, ЩО СПРИЯТИМУТЬ
НАБЛИЖЕННЮ УКРАЇНИ ДО КОНКУРЕНТНОЇ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ –
ПОРІВНЯННЯ ЄС ТА УКРАЇНИ”**

-
- Публікація містить інформаційно-аналітичні матеріали, що характеризують сучасний стан політики у галузі наукової та інноваційної діяльності у країнах ЄС та в Україні.
- Метою роботи є узагальнення європейського досвіду формування та реалізації інноваційної політики та отримання найбільш інформативних оцінок у контексті проведення аналізу стану та перспектив реалізації науково-технічної та інноваційної політики в Україні.
- Метою даної брошури є надання українським фахівцям, що займаються розробкою та реалізацією заходів інноваційної політики, ретельного аналізу тих аспектів інноваційної політики
- у сфері наукових досліджень та інновацій, які, найімовірніше, впливають на
- конкурентоспроможність України.
- Тематику було визначено в ході низки співбесід і консультацій з зацікавленими сторонами, а також в результаті щоденної роботи Проекту. З довгого переліку тем для більш детального
- розгляду було обрано найважливіші, вони стосуються досліджень і розробок, технологічної та інноваційної політики.
-

У даному виданні представлено витримки з аналітичної роботи Проекту в наступних областях:

- **Розділ 1**

- Інноваційні моделі сталого зростання. Виклики в умовах глобалізації економіки (Ханнес
- Аналіз державної інноваційної політики України в контексті реалізації інноваційної моделі сталого економічного зростання (Борис Маліцький)

- **Розділ 2**

- Урядова підтримка науково-дослідної та інноваційної сфери (Кіммо Хальме)
- Аналіз державної інноваційної політики в Україні щодо фінансування інноваційних проектів

- **Розділ 3**

- Аналіз досвіду ЄС та інших країн щодо сприяння дослідженням, розробкам та інноваціям: податкові пільги та послуги з підтримки (Крістофер Палмберг)
- Сприяння ДР та інноваціям: податкове стимулювання та послуги з технічного забезпечення в Україні (Олександр Бутнік-Сіверський)

- **Розділ 4**

- Аналіз досвіду ЄС та інших країн щодо встановлення пріоритетів інноваційного і технологічного розвитку (Кіммо Віл'ямаа)
- Досвід і проблеми створення та впровадження пріоритетних напрямів інноваційної діяльності і технологічного розвитку України (Олександр Попович)

- **Розділ 5**

- Аналіз досвіду країн ЄС: інноваційні мережі та інфраструктура підтримки бізнесу (Гудрун
- Об'єднання в мережі інфраструктур з підтримки бізнесу та інновацій в Україні (Ігор Єгоров)

- **Розділ 6**

- Координація, ролі та відповідальність в рамках національної інноваційної системи: досвід та компетенції в управлінні сферою інновацій у країнах ЄС (Джордж Строгілопулос)
- Аналіз координації, ролей та відповідальності в рамках національної інноваційної системи, досвіду та компетенції в управлінні інноваційною політикою в Україні (Олександр Попович)

- **Розділ 7**

- Аналіз поточних державних науково-дослідних та інноваційних програм в ЄС та Україні
- Аналіз державних дослідницьких та інноваційних програм в Україні (Юрій Шкворець)

Інноваційне табло для України

-
- Перший звіт з даними Інноваційного табло для України (ЄІТ) був підготовлений у 2008 році в рамках проекту INCO-СТ-2006-031585 «Бенчмаркінг Росії та України з інновацій»,
- фінансованого ЄС. З цього часу країна не брала участь офіційно у процесі підготовки подібних доповідей.
- Запропонована доповідь містить всі основні елементи Інноваційного табло. Можна відзначити, що деякі індикатори та елементи Європейського інноваційного табло не були доступні для авторів. Це, наприклад, стосується баз даних, які дозволяють проведення порівняльного аналізу інноваційної політики на основі формалізованої інформації щодо відповідних заходів. Ці дані збираються виключно офіційними учасниками проекту ЄІТ.
- Україна переживає складний процес адміністративної реформи з грудня 2010 року. Ця реформа несе із собою значні зміни у системі управління інноваційною діяльністю. Зміни на час підготовки цього звіту тривали. Тому докладний опис функцій всіх державних органів і міністерств, які займаються інноваційною політикою, не може бути здійснений.
- Варто також зазначити, що українські дані не включені до процесу розрахунку середніх
- показників ЄІТ, а також не використовуються для порівняння з мінімальним і максимальним значеннями відповідних показників. Крім того, Україна ще не перейшла на нову класифікацію видів економічної діяльності. Ці зміни заплановані на 2012 рік.
- Проект рекомендує Україні приєднатися до системи ЄІТ. У цьому випадку, Україна матиме
- можливість залучити експертів ЄС до процесу оцінки національного інноваційного потенціалу, що, зокрема, надасть можливість національним фахівцям із статистики більше можливостей для узгодження необхідних показників із показниками ЄС

Інновації в Україні: пропозиції до політичних заходів

- Даний документ - третя спроба підсумувати основні аспекти та тенденції інноваційної політики в Україні. Перші п'ять розділів коротко узагальнюють результати роботи проекту по окремих темах, яких стосується інноваційна політика. Серед них – глобальне позиціонування, роль компаній, відомчі структури, а також стан управління і рамкові умови. Ми отримали цілу низку коментарів і пропозицій та включили їх до цього варіанту документу. В Главі 6 представлено пропозиції та рекомендацій щодо заходів. Вони також згруповані відповідно до визначених напрямків політики, які важливі для державної політики.
- ГЛАВА 1: ГЛОБАЛЬНА ІННОВАЦІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ
- ГЛАВА 2: ПІДПРИЄМСТВА ТА ІННОВАЦІЇ
- ГЛАВА 3: ІНСТИТУЦІЙНІ СТРУКТУРИ
- 3.1 ІННОВАЦІЇ ТА СИСТЕМА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК В УКРАЇНІ: ГОЛОВНІ РИСИ
- 3.2 ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙ
- 3.2.1 Інфраструктури підтримки інновацій
- 3.2.2 Інноваційні мережі
- 3.3 ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙ
- ГЛАВА 4: УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ
- 4.1 УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ
- 4.2 ДЕРЖАВНІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПРОГРАМИ
- 4.3 УПРАВЛІННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ
- 4.4 ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ
- 4.5 ВИМІРЮВАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ІННОВАЦІЙ
- ГЛАВА 5: РАМКОВІ УМОВИ
- 5.1 ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ І НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА
- 5.2 МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ ТА ІННОВАЦІЇ
- 5.3 ОПОДАТКУВАННЯ
- 5.4 ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
- 5.5 ІННОВАЦІЙНА КУЛЬТУРА
- 5.6 ЕКО-ІННОВАЦІЇ
- ГЛАВА 6: ВАРІАНТИ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ
- 6.1 НАПРЯМОК 1: УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ІННОВАЦІЙ
- 6.2 НАПРЯМОК 2: АКТИВІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ
- 6.3 НАПРЯМОК 3: ПОЄДНАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ СФЕРИ ДОСЛІДЖЕНЬ І РОЗРОБОК З ПРОМИСЛОВІСТЮ
- 6.4 НАПРЯМОК 4: ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНАХ
- 6.5 НАПРЯМОК 5: РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ТА НАВИЧОК
- 6.6 НАПРЯМОК 6: КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ НА СВІТОВОМУ РИНКУ У СФЕРІ ЕКОІННОВАЦІЙ

Інноваційна політика: Європейський досвід та рекомендації для України.

Томи 1, 2 і 3

- було проаналізовано тринадцять тем, що стосуються сфери досліджень і розробок, технологічної та інноваційної політики в ЄС та Україні, які, найвірогідніше, чинять найбільш суттєвий вплив на конкурентоспроможність української економіки. Тут наведено основні порівняння між Україною та країнами ЄС, а також стратегічні питання політики і проблеми, що їх необхідно вирішити.
- У Проект проаналізував нормативно-правову базу, що регулює питання, зазначені у 1-му Томі, в Україні, ЄС і державах-членах ЄС. На основі проведеного порівняльного аналізу було розроблено пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері інновацій, досліджень і розробок в Україні.
- Аналіз, проведений в 1-му і 2-му Томах, слугував основою для розробки пропозицій до політичних заходів, викладених у томі 3 . Ми зосередили свої зусилля на визначенні деяких основних перешкод і рушійних сил інновацій і запропонували 87 груп заходів, що їх відповідальні за розробку політики можуть взяти до уваги. Запропоновані дії / заходи були згруповані у шість основних напрямків: “Удосконалення управління у сфері інновацій”, “Активізація інноваційної діяльності на підприємствах», «Поєднання потенціалу сфери досліджень і розробок з промисловістю», “Підвищення рівня інноваційної діяльності в регіонах», «Розвиток інноваційної культури” та “Конкурентоспроможність на світовому ринку у сфері еко-інновацій”. Запропоновані заходи стосуються рамкових умов, нових схем/програм фінансування та змін/доповнень до законодавства; кожен з них сприяє наближенню України до конкурентоспроможної економіки знань. Серед усіх запропонованих політичних заходів ми виділили 25 найпріоритетніших. Ми вважаємо, що запропоновані заходи можуть призвести до істотного поліпшення позицій України по відповідних інноваційних показниках і сприяти переходу України із групи країн

book

Веб-сайт проекту INNOPOLICY:

www.innopolicy.ua

- МАТЕРІАЛИ на сайті:
- Інноваційна політика: Європейський досвід та рекомендації для України. Томи 1, 2 і 3
-
- «Інновації в Україні: пропозиції до політичних заходів», версія вересень 2011
-
- Ключові особливості інноваційної політики як основа для розробки заходів з посилення інновацій, що сприятимуть наближенню України до конкурентної економіки знань – порівняння ЄС та України
-
- «Інноваційна політика – порівняння України та ЄС» (червень 2011 р.)
-
-